

Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išleina kasdien apat nedėdienių

L A I S V I Ė

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Šv. Valst. ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — 3.50; 3 mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei metų — \$4.50.

No. 225. Telephone 3878 Stago Brooklyn, N.Y., Ketverg. 23 d. Rugsėjo (Sept.), 1920 PAVIENIO NUMERIO KAINA 4c. Metai X, Dienr. II.

LIETUVA IR LENKIJA JAU SUSITAIKĖ?

PRIMĖ TAUTŲ LYGOS PLENĄ IŠRIŠIMUI RUBEŽINIŲ KIVIRČIŲ

Tariai Delei Mūsų Paliuobų ir Nuskyrimo Naujos Rubežio Linijos

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on September 22, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 22 d. rugs. — Pirmutinis Tautų Lygos bandymas išrišti kivirčius tarp kariaujančių šalių pasisekė. Tarpininkavimas Lietuvai ir Lenkijai suteiktas talkininkams laimėjimą jų kare prieš Tarybų Rusiją.

Lietuvos delegatai perėmė panašią sutikimą priimti Tautų Lygos tarybos rekomendacijas, kurios liepia Lietuvai sustabdyti militarišką veikimą prieš Lenkiją ir atsukti savo kariuomenę į Tautų Lygos nustatytą liniją, kuomet Lenkija gavo išankmą nesibraiuti Lietuvos teritorijai, kol rusai turės šiemis rubežiams pagodone.

Šis išlygos tapo priimtos viename Tautų Lygos tarybos susirinkime, 20 d. rugsėjo.

Ignac Jan Paderewski, lenkas pianistas ir delegatas į Tautų Lygą pasakė prakalbą, kurioje jisai pareiškė, jog Lenkija pageidauja taikos su Lietuva.

Kuomet jisai pabaigė savo kalbą, Lietuvos delegacija, vadovaujant užsieniniu ministereiui Valdemarui, širdingai rėmė pasisveikinimą su Ignacium, išreiškiant jam savo pagarbą.

„Jūs nesate ilgiaus mūsų priešai“, sušuko Paderewskis, „todėl mes dabar esame draugai.“

Valdemaras paspaudė jam ranką su nepaprastu džiaugsmu ir širdingumu. Sakoma, daugelio žmonių akyse matėsi ašaros...

Lietuvos armija pradėjo perli lenkams kaili, kuomet lenkai perėjo Lietuvos rubežį, kariaujant su rusais.

Lietuviai buvo jau arti susijungimo su Tarybų Rusijos kariuomene ir rengėsi kartu užpulti lenkus, kuomet Tautų Lygos taryba užkvietė šias dvi šalis į konferenciją ir paliepė sustabdyti mūšius.

Tautų Lygos taryba, tačiau nepakvietė Tarybų Rusijos į taikos konferenciją, nors pastaroji taip pat turi dalyvumą šiame kare, ir Tautų Lyga neva skelbia savo tikslą apsaugoti pasaulį nuo karo.

RASINĖS RIAUŠĖS CHICAGOJE.

Policija ir ginkluoti detektvai turėjo daug darbo malšinime riaušių gatvėse.

Chicago, 22 d. rugs. — Pereito panedėlio vakare čionai iškilo rasinės riaušės, kuomet juodveidžiai važiuodami gatvėkariu stockyardų distrikte suvarstė peiliu motormaną Thomas Barnett. Mūšiai tuomet išsipylė visame stockyardų distrikte tarp negrų ir baltveidžių gatvėse. Greitai tapo pašaukti policijos rezervai ir detektyvų ginkluoti būriai, taipgi visi miesto policistai, malšinti sukilėlius.

Trys juodveidžiai bandė atakuoti gatvėkario darbininkus ant 47-tos ir Union gatvių.

TURKIJOS MINISTERIAI PASITRAUKĖ IŠ KABINETO.

Priežastis — nepasisekimas padaryti sutarties su nacionalistais.

Bruxelis, 22 d. rugs. — Trys Turkijos kabineto nariai rezignavo todėl, kad jiems nepasisekė padaryti kompromisinę sutartį su Turkijos nacionalistais. Sulyg šios sutarties Turkija tiktai galėtų išpildyti taikos sutartį su talkininkais. Jų rezignacija priverčia rinkti naują ministeriją.

MILLERAND KANDIDATUOS ANT FRANCIJOS PREZIDENTO

„Pasidavė“ generališkam spaudimui. — Užtikrinama, jog jisai bus išrinktas.

JONNART GAL BUS PREMJERU.

Briand, kuris remia Millerand kandidaturą, veikiausiai bus užsieniniu ministerei.

Paryžius, 22 d. rugs. — Premjeras Alexander Millerand, perėmė panedėlyje sutiko kandidatuoti ant Francijos prezidento, užimant vietą Deschanelio, kuris neseniai rezignavo.

Millerand priėmimas kandidatūros į prezidentą, sakoma, visiškai išriša prezidentinį keblumą, kadangi senatas ir deputatų butas jaučiasi tikrais, jog Millerand bus išrinktas sekantiu Francijos prezidentu. Jisai gal būt gaus virš 700 balsų, kuomet jokio kito oficialio kandidato — konkurento nėra.

„privatišką sanitariumą“, kuris jų žvilgsniu atrodytu geriausiu.

„Visa viltis sužinoti ką nors apie tikrąjį eksplozijos kaltininką ir josios priežastį vaduojanties Fischerio pranašavimu dabar jau žuvo“, sako detektyvų viršininkai.

Protaujantiems žmonėms atrodo juokinga ir nesuaprantama ši baisios nelaimės komedija. Jeigu minėtasis Fischeris iš anksto pranešė apie eksplozijos pavojų ir jo pranašavimas išsipildė, reiškia — jisai turi žinoti daugiau, negu „informacijais iš oro“. Tačiau tyrinėtojai jį tuojaus pripažįsta bepročiu ir tuomi užbaigia visą dalyką.

Sie patys tyrinėtojai — detektyvai nesigėdina tvirtinti, jog eksplozijos kaltininkai yra radikalai, nors šiam tvirtinimui jie neturi prirodymų nei tiek, kiek būtų galima gauti Fischerio „informacijose iš oro.“ Tokiame atvejyje neklaudinga būtų išsireikšti, jog tik bepročiai taip drįstų tvirtinti ir, kaip tokie, jie patys turėtų atsistoti tenai, kur neva norima pasodinti eksplozijos pranašą Fischerį.

ITALIJOS KAPITALISTAI PASIDAVĖ DARBININKŲ KONTROLĖS IDEJAI

Sako, daugelyje miestų jau prasidėjo evakuavimas užgriebtų dirbtuvių.

Komisija pradeda veikti.

Rymas, 21 d. rugs. — Konflikta tarp Italijos darbininkų ir darbdavių jau pasibaigė, bent iki deputatų buto posėdžio ir evakuavimas dirbtuvių daugelyje miestų būk tai jau progresuoja.

Pasidėkavojant premjero Giolitti intervencijai, darbdaviai sutiko su darbininkų industrinės kontrolės ideja, tačiau jie sutikę priimti ją tikta su protestu. Pranešama, jog darbininkai evakuuoja dirbtuves tikta su išlyga, kad parlamentas perleis kontrolės „billių“, — įstatymų projektą.

Tapo išrinkta komisija iš šešių darbininkų atstovų ir šešių atstovų iš darbdavių pusės. Ši komisija jau rūpinasi kontrolės „billium“, kuri bus įteiktas teisdariams.

DARBININKAI ITALIJOJE NEKLAUSO VALDŽIOS IR UNIJŲ

Revoliucionieriai Turine, Anconoje ir Milane Sakosi Negražinsią Užgriebtų Dirbtuvių

Pranešama susirėmimai tarp kareivių ir „raudonųjų“.

Darbdaviai skilo algų klausime. — Federacija stovi tvirtai ant visų reikalavimų.

Milano, 22 d. rugs. — Lokalinės unijos Turine, Anconoje ir čionai, Milane, užgriebsios Italijos metalo išdirbystes ir kitokias įstaigas, neklauso valdžios. Jos viešai nusprendė negražinti kompanijoms industrinių įstaigų, kurias dabar laikos užėmę darbininkai. Tokių savo nuosprendžiu lokalinės unijos pasipriešino ne vien tiktai generalei federacijai, bet ir savo federalei metalo darbininkų organizacijai, kuri yra labai stipri ir galinga, kaip Italijos metalo darbininkų federacija.

Šis nuosprendis padarytas labai nepaprastoje atmosferoje, akyvaizdoje daugumos kareivių ir Raudonųjų Sargų, kurių susirėmimuose buvo vartojama ne vien tikta šautuvų ugnis, bet ir rankinės granatos. Užgriebt medikalį aficerį.

Pereito panedėlio pietų laike pasklydo gandai, jog Brenda dirbtuvės ginkluoti darbininkai užgriebt medikalį aficerį, taipgi, jog pėstininkų pulkas ir laukinės artillerijos brigada rengėsi atakuoti įstaigą, kurioje buvo užgriebtas militarinis viršininkas, tikslu, kad paliuosuoti jį.

Ištikrųjų buvo taip: vienas medikalo korpuso kapitonas priėjo per daug arti darbininkų „drūtvietės.“ Breda įstaigos Raudonieji Sargai suareštavo jį ir atvedė priešais dirbtuvės tarnybą. Jisai tapo paliuosuotas su persergėjimu daugiau nesivalkioti šios dirbtuvės apielinkėje. Valanda laiko vėliaus, Milano garnizonas komandantas, tikėdamas, jog minėtasis aficeris nepaisant angliakasių komitėbėra nepaliuosuotas, įsakė municipalėi policijai apgauti dirbtuvę, jeigu kapitonas nebus tuojaus paliuosuotas. Policija greitai įtikrino komandantą, jog tokiis žygis yra nereikalingas.

Pereito nedėdienio naktį mažas kareivių būrys apsimainė šūviais su Raudonais Sargais, ties viena mažesniųjų miestų gatves.

10,000 ANGLIAKASIŲ TEBERA „ANT VAKACIJOS“

Užbaigimas streiko antracito rajone priklauso nuo padėties Shamokin kasyklų rajone. Hazleton, Pa., 22 d. rugs. — Pabaiga „vakacinio“ streiko antracito anglies kasyklose kabo ant dalykų stovio Shamokin distrikte, kur virš 10,000 angliakasių atsakė grįžti į darbą iki karysų savininkai nepriims atgal mėnesinių darbininkų. Praktiškai visos Philadelphia ir Reading anglies ir geležies kasyklos nedirba, nes, jog minėtasis aficeris nepaisant angliakasių komitėbėra nepaliuosuotas, įsakė municipalėi policijai apgauti dirbtuvę, jeigu kapitonas nebus tuojaus paliuosuotas. Policija greitai įtikrino komandantą, jog tokiis žygis yra nereikalingas.

